

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 01 czerwca 2017 r.

FB-KF.431.24.2016.AR

Pan
Andrzej Grzmielewicz
Burmistrz Miasta i Gminy Bogatynia

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniach od 04 do 15 lipca 2016 r. na podstawie art. 175 ust. 1 pkt 2 oraz ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1870, z późn. zm.), zespół kontrolny Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu w składzie:

Wydział Finansów i Budżetu

- Anna Rosiecka - inspektor wojewódzki, przewodnicząca zespołu,

Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego,

- Bożena Fornal - inspektor wojewódzki, członek zespołu,
- Tomasz Zaczek - inspektor wojewódzki, członek zespołu,

przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w Urzędzie Miasta i Gminy Bogatynia, ul. Daszyńskiego 1, 59-920 Bogatynia.

Temat kontroli: Prawidłowość wykorzystania środków dotacji celowej z budżetu państwa na usuwanie i przeciwdziałanie wystąpieniu zdarzeń noszących znamiona klęsk żywiołowych.

Okres objęty kontrolą: 2015 rok.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 23 grudnia 2015 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego planem kontroli na II półrocze 2016 r. (NK-KE.430.2.2016.DD).

Kontrolę odnotowano w książce kontroli Urzędu Miasta i Gminy w Bogatyni pod pozycją nr 6.

W okresie objętym kontrolą funkcje kierownicze pełniły następujące osoby:

Pan Andrzej Grzmielewicz - Burmistrz Miasta Bogatynia wybrany w wyborach, które odbyły się w dniu 16 listopada 2014 r. - Zaświadczenie Miejskiej Komisji Wyborczej z dnia 25 listopada 2014 r.

Pan Jerzy Grzegorz Stachyra - Zastępca Burmistrza ds. Polityki Regionalnej powołany na stanowisko z dniem 07 grudnia 2006 r. (Zarządzenie Nr 103/06 Burmistrza Miasta i Gminy Bogatynia z dnia 07 grudnia 2006 r.)

Pan Dominik Przemysław Matelski - Zastępca Burmistrza ds. Inwestycji powołany na stanowisko z dniem 07 grudnia 2006 r. (Zarządzenie Nr 103/06 Burmistrza Miasta i Gminy Bogatynia z dnia 07 grudnia 2006 r.)

Pani Monika Oleksak - Zastępca Burmistrza ds. Polityki Regionalnej powołana na stanowisko z dniem 19 czerwca 2015 r. (Zarządzenie Nr 64/2015 Burmistrza Miasta i Gminy Bogatynia z dnia 19 czerwca 2015 r.)

Pani Bogumiła Wysocka – Skarbnik Gminy powołana na stanowisko z dniem 10 kwietnia 2001 r. (Uchwała nr XXXIII/259/2001 Rady Gminy i Miasta w Bogatyni z dnia 10 kwietnia 2001 r.)

Pan Andrzej Remian – Skarbnik Gminy powołany na stanowisko z dniem 25 czerwca 2015 r. (Uchwała Nr XIV/115/15 Rady Miejskiej w Bogatyni z dnia 25 czerwca 2015 r.).

Za wykonywanie zadań w zakresie kontrolowanego zagadnienia odpowiedzialni byli pracownicy Gminy, wskazani w wykazie sporządzonym na potrzeby kontroli.

[Dowód: akta kontroli str. 20-32]

W wyniku kontroli poszczególnych zagadnień, działalność jednostki w zakresie prawidłowości wykorzystania środków dotacji celowej z budżetu państwa na usuwanie i przeciwdziałanie wystąpieniu zdarzeń noszących znamiona klęsk żywiołowych oceniono **pozytywnie z uchybieniami**.

Powyższa ocena wynika z ocen cząstkowych badanych obszarów, tj.:

Ujęcie środków dotacji w planie finansowym jednostki.

Na usuwanie skutków klęsk żywiołowych, jednostka otrzymała promesę Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji z dnia 06 lutego 2015 r. (pismo nr DUSKŻiZK-WPJST.864.58. 2015) na kwotę **2 800 000,00 zł**, na dofinansowanie zadań pn.:

1. Odbudowa sieci kanalizacji ogólnospławnej ul. Poniatowskiego etap I - sieć kanalizacji sanitarnej o długości 930 m etap II odbudowa nawierzchni ul. Poniatowskiego (kilometraż 0+000-0+475/0+493-0+820) [intensywne opady deszczu i powódź czerwiec 2013 r.],
2. Odbudowa ul. Górniczej w Porajowie - etap I sieci kanalizacji ogólnospławnej ul. Górnicza długość 470,10 m etap II nawierzchnia (kilometraż 0+000-0+380, 0+000-0+055) [intensywne opady deszczu i powódź czerwiec 2013 r.].

W ramach środków przyznanych promesą w 2015 r. Gmina Bogatynia zawarła z Wojewodą Dolnośląskim umowę dotacji nr 210/2015 z dnia 18 grudnia 2015 r. na kwotę **2 800 000,00 zł**.

Ujęcie dochodów i wydatków w planie finansowym jednostki w zakresie zadania realizowanego na podstawie ww. umowy kształtowało się następująco:

Uchwała	Dochody				Wydatki			
	Dz.	Rozdz.	§	Kwota w zł	Dz.	Rozdz.	§	Kwota w zł
Uchwała Nr VIII/58/15 Rady Miejskiej w Bogatyni z dnia 20 lutego 2015 r.	600	60078	6330	2 800 000,00	600	60078	6050	6 066 000,00
Uchwała Nr XVIII/146/15 Rady Miejskiej w Bogatyni z dnia 30 września 2015 r.					600	60078	6050	- 35 000,00
Razem	600	60078	6330	2 800 000,00	600	60078	6050	6 031 000,00

Różnica pomiędzy kwotą dochodów a kwotą wydatków w łącznej wysokości 3 231 000,00 zł w powyższym zestawieniu tabelarycznym związana jest z zaangażowaniem własnych środków Gminy, dotacji z WFOŚiGW oraz pożyczki WFOŚiGW na realizację zadań związanych z usuwaniem skutków klęsk żywiołowych.

Zmiany po stronie dochodów i wydatków w budżecie gminy na rok 2015, w zakresie środków otrzymanych z budżetu państwa na realizację zadań związanych z usuwaniem skutków klęsk żywiołowych, wprowadzono Uchwałami Rady Miejskiej w Bogatyni. Zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt. 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2013 r. poz. 594, z późn. zm.), uchwalanie budżetu gminy należy do wyłącznej właściwości rady gminy.

Uchwałę budżetową podejmuje organ stanowiący jst (art. 239 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885, z późn. zm.)). Do czasu podjęcia uchwały budżetowej, podstawą gospodarki finansowej jest projekt uchwały budżetowej, przedstawiony organowi stanowiącemu jst, o którym mowa w art. 238 ust. 1 i art. 240 ww. ustawy.

Zmiany w zakresie środków objętych kontrolą, po stronie dochodów i wydatków budżetowych w budżecie Gminy na rok 2015 wprowadzono w prawidłowych kwotach, w podziałce zgodnej z obowiązującą klasyfikacją budżetową. Zmiany rozpisywane były w szczególności działu, rozdziału i paragrafu klasyfikacji budżetowej, tj. zgodnie z art. 39 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885, z późn. zm.), który stanowi, iż dochody publiczne, wydatki publiczne (...) klasyfikuje się (...) według działów, rozdziałów – określających rodzaj działalności; paragrafów – określających rodzaj dochodu, wydatku.

Zwiększenia budżetu po stronie dochodów dokonano zgodnie z pismem Wojewody Dolnośląskiego FB-BP.3111.427.2015.AA z dnia 08 grudnia 2015 r., sporządzonym w związku z decyzją Ministra Finansów Nr MF/FG6/004719/2015 z dnia 07 grudnia 2015 r., w sprawie zmian w budżecie państwa na 2015 r.

[Dowód: akta kontroli str. 33-85]

W związku z powyższym ujęcie środków przedmiotowej dotacji w planie finansowym jednostki oceniono **pozytywnie**.

Prawidłowość wykorzystania dotacji udzielonych z budżetu państwa, pod względem zgodności z przeznaczeniem oraz wysokości wykorzystanej dotacji a stopniem realizacji zadań przewidzianych do sfinansowania dotacją z budżetu państwa.

Szczegółową kontrolą objęto wykorzystanie środków dotacji celowej z budżetu państwa w wysokości **2 800 000,00 zł**, na realizację zadania pn.:

- Odbudowa sieci kanalizacji ogólnospławnej ul. Poniatowskiego etap I - sieć kanalizacji sanitarnej o długości 930 m etap II odbudowa nawierzchni ul. Poniatowskiego (kilometraż 0+000-0+475/0+493-0+820) [intensywne opady deszczu i powódź czerwiec 2013 r.]; Odbudowa ul. Górniczej w Porajowie - etap I sieci kanalizacji ogólnospławnej ul. Górnicza długość 470,10 m etap II nawierzchnia (kilometraż 0+000-0+380, 0+000-0+055) [intensywne opady deszczu i powódź czerwiec 2013 r.] - Umowa dotacji nr 210/2015,
tj.: 100,00% środków dotacji celowej przekazanej Gminie w 2015 r. z budżetu państwa na usuwanie i przeciwdziałanie wystąpieniu zdarzeń noszących znamiona klęsk żywiołowych.

Na terenie Gminy Bogatynia w dniach 29 maja - 09 czerwca 2013 r. wystąpiły intensywne opady atmosferyczne, które wyrządziły straty w infrastrukturze komunalnej.

W dniu 11 sierpnia 2013 r. spisano protokół Komisji Wojewódzkiej ds. weryfikacji strat w infrastrukturze jednostek samorządu terytorialnego, powstałych w skutek powodzi spowodowanej nawałnymi deszczami i gradobiciem, które wystąpiły w sierpniu i czerwcu 2013 r. Komisja przeprowadziła wizję w terenie dotkniętym skutkami intensywnych opadów atmosferycznych, wskazując straty w łącznej wysokości 20 162 040,23 zł.

W dniu 27 lipca 2015 r. Gmina Bogatynia przekazała do DUW we Wrocławiu wniosek (skorygowany w dniu 25 sierpnia 2015 r.) o dotację w wysokości 2 800 000,00 zł na dofinansowanie ww. zadania.

Dotacja na realizację zadania objętego kontrolą została przyznana na zasadach ogólnych (*art. 128 ustawy o finansach publicznych*), które wskazują, iż kwota dotacji na dofinansowanie zadań własnych bieżących i inwestycyjnych nie może stanowić więcej niż 80% kosztów realizacji zadania (...).

W ramach przyznanej promesą dotacji z rezerwy celowej, w dniu 18 grudnia 2015 r., pomiędzy Wojewodą Dolnośląskim a Gminą Bogatynia reprezentowaną przez Burmistrza Miasta i Gminy Bogatynia oraz z kontrasygnatą Skarbnika – Głównego Księgowego Budżetu Gminy Bogatynia, zawarta została Umowa dotacji Nr 210/2015 na dofinansowanie ww. zadania w wysokości 2 800 00,00 zł. Kwota ta stanowiła w przybliżeniu 59,6 % wartości kosztów zadania i wynikała z wybranej oferty w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego. Jst oświadczyła w umowie, iż na realizację zadania przeznaczy z własnych środków kwotę 1 896 383,98 zł, tj. w przybliżeniu 40,4 % wartości kosztów zadania oraz że środki finansowe na ten cel zostały zabezpieczone w uchwale budżetowej jednostki samorządu terytorialnego na 2015 rok.

Zgodnie z umową jst zobowiązała się do:

- wykonania zadania w terminie do dnia 29 grudnia 2015 r.,
- wykorzystania dotacji w terminie 14 dni od dnia wykonania zadania, z zastrzeżeniem że nie później niż do końca roku budżetowego,
- przesłania do Wojewody w terminie 21 dni od dnia zakończenia zadania, tj. do dnia 19 stycznia 2016 r. następujących dokumentów:
  - rozliczenia końcowego kosztów zadania wraz z potwierdzonymi za zgodność z oryginałem kopiami faktur lub rachunków oraz przelewów lub potwierżeń dokonania zapłaty,
  - protokołu rzeczowo-finansowego końcowego odbioru zadania.

W dniu 23 lipca 2015 r. Gmina zawarła Umowę Nr 450.CUR.2015 z wykonawcą o wykonanie robót budowlanych.

Zgodnie z umową:

- wykonawca zobowiązał się do wykonania zadania do dnia 30 listopada 2015 r. - § 2 ust 1,

- za wykonanie zadania ustalono wynagrodzenie kosztorysowe, określone na podstawie oferty Wykonawcy w wysokości 5 440 307,95 zł brutto (w tym netto 4 423 014,59 zł, podatek VAT w wysokości 1 017 293,36 zł) - § 4 ust 1,
- wynagrodzenie określone w ust. 1 jest wynagrodzeniem kosztorysowym i odpowiada ono zakresowi robót przedstawionemu w kosztorysach ofertowych sporządzonych w oparciu o przedmiary robót, które stanowiły załącznik do specyfikacji istotnych warunków zamówienia. Wynagrodzenie o którym mowa w ust. 1, jest wstępnym wynagrodzeniem i może ulec zwiększeniu lub zmniejszeniu (...) - § 4 ust 2,
- wynagrodzenie za wykonanie przedmiotu umowy płatne będzie w 2 częściach:
  - 1) 1 część płatna będzie po wykonaniu i potwierdzeniu przez inspektora nadzoru zaawansowania robót o wartości nie mniejszej niż 60 % zakresu rzeczowego przedmiotu umowy,
  - 2) 2 część płatna będzie po wykonaniu i odbiorze całego zakresu rzeczowego przedmiotu umowy - § 5 ust 1 pkt 1 i 2,
- po wykonaniu oraz odbiorze całego zakresu rzeczowego przedmiotu umowy, Wykonawca wystawi i przekaze Zamawiającemu fakturę VAT wraz z protokołem końcowym odbioru końcowego robót oraz dokumentami rozliczeniowymi uwzględniającymi rozliczenie płatności za rozliczoną pierwszą część robót, o których mowa w ust. 2 pkt 1 oraz dokumenty potwierdzające zapłatę należności podwykonawcy, określone w ust. 5 niniejszego paragrafu - § 5 ust. 9,
- faktury Wykonawcy będą realizowane przez zamawiającego w formie przelewu na rachunek Wykonawcy wskazany na fakturze w terminie 30 dni kalendarzowych od daty dostarczenia do siedziby zamawiającego faktury VAT z protokołem odbioru i dokumentami rozliczeniowymi - § 5 ust. 9.

W dniu 10 września 2015 r. do umowy Nr 450.CUR.2015 zawarty został aneks nr 1 zmieniający termin realizacji zadania na dzień **20 grudnia 2015 r.** Aneksem nr 2 zawartym w dniu 11 grudnia 2015 r., przedmiotowy termin ponownie został zmieniony na dzień **29 grudnia 2015 r.**

W dniu 23 grudnia 2015 r. wykonawca zgłosił do odbioru końcowego wykonane roboty. Zamawiający dokonał odbioru robót w dniu **29 grudnia 2015 r.**, co potwierdzone zostało

poprzez spisanie w dniu 29 grudnia 2015 r. Protokołu końcowego odbioru robót i Protokołu rzeczowo-finansowego końcowego odbioru zadania.

Termin wykorzystania dotacji zgodnie z umową dotacji upływał w dniu 31 grudnia 2015 r. Dotacja z DUW wpłynęła na konto Gminy w dniu 28 grudnia 2015 r. Zapłaty dokonano w pełnej wysokości w dniu 31 grudnia 2015 r.

W związku z powyższym dotacja została wykorzystana w terminie wynikającym z umowy dotacji.

Gmina zobowiązała się do zapłaty należności Wykonawcy za wykonane roboty budowlane w terminie 30 dni od daty doręczenia faktury. Faktura za wykonane roboty w wysokości 4 696 384,00 zł, została wystawiona w dniu 14 grudnia 2015 r. (faktura częściowa) i wpłynęła do Urzędu Miasta i Gminy w Bogatyni w dniu 15 grudnia 2015 r. Zapłaty przelewem Gmina dokonała w dniu 31 grudnia 2015 r., zgodnie z terminem wynikającym z umowy z wykonawcą.

Rozliczenie końcowe zadania wraz z potwierdzeniem przelewu, kopią faktury oraz protokołem rzeczowo-finansowym końcowego odbioru zadania wpłynęły do DUW we Wrocławiu w dniu 18 stycznia 2016 r. Dokumenty zostały przekazane w terminie wynikającym z umowy dotacji.

Na podstawie ww. umowy dotacji, Gmina otrzymała dotację z budżetu państwa, na realizację przedmiotowego zadania, w wysokości:

1. 2 800 000,00 zł - WB nr 251/2015 za okres od dnia 25.12.2015 do dnia 28.12.2015 r.

W wyniku kontroli stwierdzono, iż zostały dotrzymane terminy:

- wynikające z umowy dotacji, tj. wykorzystania dotacji i dokonania jej rozliczenia,
- realizacji zadania przez wykonawcę,
- dokonania płatności przez jednostkę za zrealizowane zadanie.

Powyższe ustalenia zostały dokonane na podstawie wyciągów bankowych, protokołu końcowego odbioru zadania oraz dokumentów potwierdzających złożenie rozliczenia dotacji.

[Dowód: akta kontroli str. 86-123;164-165]

Działalność jednostki w zakresie wykorzystania dotacji udzielonych z budżetu państwa, pod względem zgodności z przeznaczeniem oraz wysokości wykorzystanej dotacji a stopniem realizacji zadań przewidzianych do sfinansowania dotacją z budżetu państwa oceniono **pozytywnie**.

Dokumentowanie i ewidencjonowanie operacji gospodarczych.

Do kontroli przedłożono wydruki z ewidencji księgowej kont:

133-01-01

223-010000

901-010000-600-60078-006330-8000971-40

902-600-60078-6050-2006751-10

130-25

223-01

810-01

800-11

130-21-170000-600-60078-006050-2006751-10

080-01-170000-600-60078-006050-2006751-10

201-02-00007

011-02

Ewidencja księgowa w zakresie środków objętych kontrolą spełnia wymagania określone w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.).

Zgodnie z art. 20 ust 2 ww. ustawy, podstawą zapisów w badanych księgach rachunkowych były dowody księgowe stwierdzające dokonanie operacji gospodarczej.

W toku kontroli ustalono, iż przedłożone do kontroli księgi rachunkowe nie uwzględniają daty dokonania operacji gospodarczych.

W pozostałej części zapisy w przedłożonych do kontroli księgach rachunkowych zawierają dane wskazane w art. 23 ust. 2 ww. ustawy, tj. określają rodzaj i numery identyfikacyjne

dowodów księgowych, które stanowiły podstawę zapisów, zawierają zrozumiały tekst lub skrót opisu operacji, kwoty i daty zapisów, oznaczenie kont, których zapisy dotyczą.

W związku z powyższym, w dniu 05 lipca 2016 r., Skarbnik Gminy złożył pisemne wyjaśnienia, zacytowane poniżej:

„W systemie finansowo-księgowym Ewka formatka „Księgowanie” zawiera tylko jedno okienko „data księgowania”. Brak jest daty operacji.

Uwagi do programu wносиły również inne jednostki kontrolujące.

Urząd Miasta i Gminy w Bogatyni prowadzi rozmowy w celu zakupienia nowego programu, który byłby zgodny z ustawą o rachunkowości”.

Przedstawione powyżej wyjaśnienie przyjęto, jednak nie miało ono wpływu na dokonane w trakcie kontroli ustalenie dotycząc niewprowadzania w księgach rachunkowych daty dokonania operacji gospodarczych. Z uwagi na fakt, iż jednostka podjęła działania w kierunku zmiany systemu finansowo - księgowego na taki, który będzie umożliwiał spełnienie wymogu dotyczącego wprowadzania dat operacji gospodarczych ustalenie uznano za uchybienie.

Zgodnie z art. 152 ust. 1 ustawy o finansach publicznych oraz § 11 umowy dotacji jednostka zobowiązana jest do prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej środków otrzymanych z dotacji oraz wydatków dokonanych z tych środków.

W wyniku analizy dokumentacji finansowo – księgowej przedłożonej do kontroli ustalono, iż jednostka prowadzi wyodrębnioną ewidencję księgową środków otrzymanych z dotacji i wydatków dokonanych z tych środków według działów, rozdziałów i paragrafu klasyfikacji budżetowej oraz rodzaju wydatku dla zadania objętego dofinansowaniem ze środków dotacji, bez podziału na środki własne i środki dotacji.

Do kontroli przedstawiono następujące wyciągi bankowe dokumentujące wpływ dotacji oraz dokonanie zapłaty za zrealizowane zadania:

- wyciąg bankowy nr 251/2015 za okres od dnia 25.12.2015 do dnia 28.12.2015 r. – wpływ dotacji na rachunek organu,
- wyciąg bankowy nr 254/2015 z dnia 31.12.2015 r. – przelew dotacji na rachunek jednostki,

- wyciąg bankowy nr 256/2015 z dnia 31.12.2015 r. – wpływ dotacji na rachunek jednostki, zapłata wykonawcy.

W ramach realizacji umowy z wykonawcą Nr 450.CUR.2015 z dnia 23.07.2015 r., wykonawca wystawił fakturę częściową objętą umową dotacji – 210/2015 z dnia 18.12.2015 r., którą sfinansowano jak niżej:

Nr faktury i data wystawienia	Kwota faktury [zł]	Kwota faktury - wydatki kwalifikowalne pokryte ze środków własnych [zł]	Kwota faktury – dotacja [zł]	Termin zapłaty faktury (wg umowy dotacji)	Data zapłaty faktury
FA/251/2015 z dnia 14.12.2015 r.	4 696 384,00	1 896 383,98	2 800 000,00	31.12.2015 r.	31.12.2015 r.

oraz fakturę końcową nr FA/273/2015 z dnia 30.12.2015 r. na kwotę 1 973 923,95 zł, nie rozliczoną środkami dotacji.

Przedłożona do kontroli faktura FA/251/2015 z dnia 14.12.2015 r. została opisana i sprawdzona pod względem merytorycznym, formalnym i rachunkowym przez osoby odpowiedzialne za te ustalenia. Została zatwierdzona do wypłaty w ramach określonego przez udzielającego dotację rozdziału i paragrafu. Wykazano na niej datę księgowania wraz ze wskazaniem kwoty i kont, na których należy dokonać zapisów księgowych.

Powyższe działania są zgodne z wymogami określonymi w art. 21 ust.1 oraz art. 23 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330, z późn. zm.) oraz z postanowieniami umowy dotacji.

Na fakturze zawarto opis wskazujący, że roboty zostały sfinansowane w kwocie 1 896 383,98 zł ze środków własnych jednostki (ok. 40,4 %) i kwocie 2 800 000,00 zł ze środków rezerwy celowej budżetu państwa (ok. 59,6 %) na podstawie zawartej umowy dotacji nr 210/2015 z dnia 18.12.2015 r.

Płatność za wykonane roboty została dokonana w prawidłowej wysokości i w terminie wynikającym z wcześniej zaciągniętych zobowiązań, tj. zgodnie z art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy

z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013, poz. 885 z późn. zm.).

W wyniku realizacji zadania pn. *Odbudowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, dróg i chodników w ulicach Poniatowskiego i Górniczej w Porajowie – Gmina Bogatynia* obejmującego zadanie realizowane w ramach umowy dotacji nr 210/2015, wartość środków trwałych została zwiększona o równowartość poczynionych na nich inwestycji.

Do kontroli przedłożono:

- dokument OT z dnia 15 kwietnia 2016 r.,
- polecenie księgowania,
- karty środków trwałych: ST II/21/211/260; ST II/21/211/259; ST II/21/211/258 ST II/21/211/2857; ST II/22/220/2862; ST II/22/220/2861, których wartość uległa zwiększeniu w wyniku realizacji przedmiotowego zadania.

W przedłożonych do kontroli ww. kartach środków trwałych wskazano w rubryce:

„Data przyjęcia do użytkowania” 2016-01-01

„Data zakupu” 2015-12-29

„Dokument zakupu” OT z 29-12-2015 (PK 4/81387 z 15-04-2016).

Dokument OT - przyjęcie środka trwałego – zawierał następujące elementy wskazane w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330, z późn. zm.):

- określenie rodzaju dowodu,
- opis operacji oraz jej wartość,
- datę dokonania operacji oraz datę sporządzenia dowodu,
- podpis wystawcy dowodu oraz osoby, której wydano składniki aktywów,
- stwierdzenie sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja), podpis osoby odpowiedzialnej za te wskazania.

Brak natomiast było określenia stron (nazwy, adresy) dokonujących operacji gospodarczej oraz numeru identyfikacyjnego dokumentu OT, które zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy o rachunkowości dowód księgowy również powinien zawierać.

W myśl art. 32 ust. 3 ww. ustawy o rachunkowości, na dzień przyjęcia środka trwałego do używania ustalono stawkę amortyzacji. Metoda amortyzacji stosowana w jednostce to metoda liniowa.

Kwoty wykazane w dokumencie OT są zgodne z przedłożoną ewidencją księgową jednostki oraz dokumentami źródłowymi objętymi kontrolą.

W wyniku kontroli ustalono, iż w dniu 15.04.2016 r. sporządzono dokument OT i dokonano zwiększenia wartości środków trwałych wynikającego z realizacji przedmiotowego zadania, natomiast środki trwałe przyjęto do użytkowania z dniem 01.01.2016 r. (protokół rzeczowo-finansowy końcowego odbioru robót został podpisany w dniu 29.12.2015 r.).

W związku z powyższym Burmistrz Miasta i Gminy Bogatynia złożył w dniu 31.08.2016 r. pisemne wyjaśnienia, cyt.:

„Wydział Realizacji Inwestycji wyjaśnia, iż termin sporządzenia dokumentu OT związany jest z terminem dostarczenia dokumentacji powykonawczej między innymi geodezyjnej inwentaryzacji powykonawczej potwierdzonej przez Państwowy Zasób Geodezyjny i Kartograficzny Starostwa Zgorzeleckiego, która była niezbędna do sporządzenia w/w dokumentu OT.”

Przedstawione powyżej wyjaśnienie przyjęto, niemniej jednak nie miało ono wpływu na dokonane w trakcie kontroli ustalenie dotyczące dokonania zwiększenia wartości środków trwałych w innym terminie niż data przyjęcia ich do użytkowania.

Zgodnie z Zarządzeniem NR 152/2010 Burmistrz Miasta i Gminy Bogatynia z dnia 31 grudnia 2010 r. w sprawie zmiany Zarządzenia Nr 155/2007 z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie wprowadzenia Instrukcji sporządzania, obiegu, kontroli i archiwizacji dokumentów finansowo – księgowych w Urzędzie Miasta i Gminy w Bogatyni:

„(...) W zakresie zakończonych inwestycji dowód „OT” sporządza (w czterech egzemplarzach) Wydział Inwestycji i Ochrony Środowiska na podstawie dowodów dokumentujących zakończenie zadania inwestycyjnego (końcowy odbiór i faktura zakupu) i przekazuje:

- oryginał i pierwszą kopię – do pionu finansowo-księgowego, najpóźniej w terminie 21 dni od sporządzenia, (...).

(...) Dokument „OT” powinien być wystawiony w dniu faktycznego przyjęcia środka trwałego do eksploatacji przez pracownika odpowiedzialnego za gospodarkę środkami trwałymi lub osobę nadzorującą inwestycję (...).

Należy podkreślić, iż składniki majątku trwałego wprowadza się co do zasady do ewidencji środków trwałych w miesiącu przekazania ich do używania na podstawie dokumentu OT potwierdzającego datę i miejsce przyjęcia środka trwałego do używania.

Dokument OT powinien być wystawiony w momencie spełnienia przez inwestycję definicji środka trwałego. Zgodnie z art. 3 ust.1 pkt 15 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.) za środek trwały uznaje się rzeczowe aktywa trwałe i zrównane z nimi, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, kompletne, zdatne do użytku i przeznaczone na potrzeby jednostki. W przypadku kontrolowanego zadania, momentem decydującym o zakończeniu inwestycji, a tym samym wskazującym na konieczność ujęcia w księgach rachunkowych zwiększenia środków trwałych - na podstawie wystawionego dokumentu OT - powinna być data wynikająca z protokołu końcowego odbioru robót. Zwiększenia wartości środków trwałych ujętych w ewidencji konta 011-02 wynikającego z odbudowy sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, dróg i chodników w ulicach Poniatowskiego i Górnicy w Porajowie dokonano w dniu 15.04.2016 r. na podstawie dowodu PK nr 4/81387 oraz wystawionego w tym dniu dokumentu OT, w którym jako datę przyjęcia środka do używania wskazano styczeń 2016 r. Ujęcie zwiększenia wartości środków trwałych w terminie innym niż data przyjęcia ich do użytkowania, stanowi naruszenie przepisu art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, w którym wskazano:

„Do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym”.

Powyższe ustalenie ze względu na brak znaczącego wpływu na kontrolowaną działalność jednostki zostało zakwalifikowane jako uchybienie.

[Dowód: akta kontroli str.124-245]

Dokumentowanie i ewidencjonowanie operacji gospodarczych oceniono **pozytywnie**.

Sporządzanie rozliczeń z wykorzystania środków objętych kontrolą.

Zgodnie z § 7 ust. 1 pkt 3 lit. a umowy dotacji, Gmina przesłała do DUW w dniu 04.12.2015 r. rozliczenie kosztów zadania objętego kontrolą na wzorze załącznika nr 2 do umowy Nr 210/2015 z dnia 18.12.2015 r. wraz z wymaganą dokumentacją.

Rozliczenie końcowe kosztów zadania objętego kontrolą, zostało sporządzone i przekazane do DUW zgodnie z postanowieniami określonymi w umowie dotacji. W rozliczeniu, przekazanym do DUW, Burmistrz oraz Główny Księgowy złożyli oświadczenie: „iż wymienione w wykazie faktury, w kwocie określonej w kolumnie Nr 6 (kwota faktury opłacona ze środków dotacji) nie były i nie będą przedkładane innym instytucjom uczestniczącym w finansowaniu wymienionego w umowie zadania, celem uzyskania pożyczki lub dotacji na jego dofinansowanie.”

Dane wykazane w rozliczeniu są zgodne z dokumentacją źródłową.

[Dowód: akta kontroli str. 246-248]

Sporządzenie przez Gminę rozliczenia w zakresie środków otrzymanych z budżetu państwa na usuwanie i przeciwdziałanie wystąpieniu zdarzeń noszących znamiona klęsk żywiołowych oceniono **pozytywnie**.

Prawidłowość rzeczowego wykorzystania dotacji.

Nazwa zadania i nr umowy dotacji

„Odbudowa sieci kanalizacji ogólnospławnej ul. Poniatowskiego etap I - sieć kanalizacji sanitarnej o długości 930 m, etap II odbudowa nawierzchni ul. Poniatowskiego (kilometraż 0+000-0+475/0+493-0+820) [intensywne opady deszczu i powódź czerwiec 2013 r.]; Odbudowa ul. Górniczej w Porajowie - etap I sieci kanalizacji ogólnospławnej ul. Górnicza długość 470,10 m, etap II nawierzchnia (kilometraż 0+000-0+380, 0+000-0+055) [intensywne opady deszczu i powódź czerwiec 2013 r.]”; Umowa dotacji Nr 210/2015 z dnia 18 grudnia 2015r.

Termin rozpoczęcia i zakończenia zadania

1. Data rozpoczęcia zadania – 05.08.2015 r.
2. Data zakończenia zadania – 29.12.2015 r.
3. Data końcowego odbioru robót – 29.12.2015 r.

Numer i data zawarcia umowy z wykonawcą oraz okres, na jaki została zawarta

Nr umowy: 450.CRU.2015 (IZP.272.9.2015.TM) z dnia 23.07.2015 r. zawarta na okres od 23.07.2015 r. do 30.11.2015 r., Aneks nr 1 z dn. 10.09.2015 r. i Aneks nr 2 z dn. 11.12.2015 r. – przedłużające termin wykonania zadania.

Przedmiot umowy

Odbudowa sieci kanalizacji ogólnospławnej ul. Poniatowskiego etap I - sieć kanalizacji sanitarnej o długości 930 m, etap II odbudowa nawierzchni ul. Poniatowskiego (kilometraż 0+000-0+475/0+493-0+820); Odbudowa ul. Górniczej w Porajowie - etap I sieci kanalizacji ogólnospławnej ul. Górnicza długość 470,10 m, etap II nawierzchnia (kilometraż 0+000-0+380, 0+000-0+055).

Kwota umowy

Kwota brutto: 5 440 307,95 zł

Nazwa i adres wykonawcy

Wyłoniony wykonawca: ELTOR Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, Spółka komandytowa ul. Torowa 19 59-800 Lubań

Opis realizacji przedsięwzięcia

Zakres robót obejmował odbudowę nawierzchni jezdni oraz chodników na ulicy Poniatowskiego i Górniczej w Porajowie, a także odbudowę sieci kanalizacji ogólnospławnej wraz z przykanalikami odprowadzającymi ścieki bytowo-gospodarcze.

Wykonano kanalizację ogólnospławną jako etap I - odprowadzenie ścieków sanitarnych oraz wód opadowych i roztopowych z obszaru zlewni obejmującego ulice Poniatowskiego i Górniczą w Porajowie. Ścieki odprowadzono do istniejącego systemu oczyszczania ścieków w Porajowie. Wody opadowe i roztopowe z terenów o nawierzchni utwardzonej

(nawierzchnie drogowe) odprowadzono za pomocą wpustów deszczowych rozmieszczonych zgodnie z Projektem Zagospodarowania Terenu.

Odbudowano nawierzchnię ulic Poniatowskiego i Górnicy - całkowita wymiana jej konstrukcji.

Odbudowano nawierzchnię chodników i ciągów pieszo-rowerowych.

Powyższe dane zostały ustalone na podstawie oględzin oraz protokołu końcowego odbioru robót z dnia 29.12.2015 r.

Trudności w trakcie realizacji zadania: Aneks nr 1 z dn. 10.09.2015 r. i Aneks nr 2 z dn. 11.12.2015 r. – przedłużające termin wykonania zadania.

Osiągnięte efekty rzeczowe bezpośrednio po zakończeniu inwestycji.

W wyniku analizy przedłożonej dokumentacji, tj. porównania informacji i danych liczbowych zawartych w Protokołach rzeczowo-finansowych odbioru zadania z dnia 29.12.2015 r. (zał. Nr 3 do umowy dotacji Nr 2010/2015) i odbioru końcowego zadania spisane dnia 29.12.2015 r. w miejscowości Bogatynia (Protokół jst) oraz w geodezyjnej inwentaryzacji powykonawczej inwestycji sporządzonej przez firmę „GEOPRO” usługi geodezyjne Janusz Czajkowski, stwierdzono rozbieżności pomiędzy zakładanymi, a faktycznie osiągniętymi efektami rzeczowymi tj. różnice dotyczące długości kolektorów kanalizacyjnych, przykanalików oraz powierzchni odbudowanych ulic w stosunku do zestawienia rzeczowo – finansowego.

Zamawiający, odpowiadając na wezwanie do złożenia wyjaśnień na okoliczność stwierdzonych rozbieżności pismem znak BZI.IRI.7013.600.2016 z dnia 02.09.2016 r., nie wyjaśnił wyżej wspomnianej kwestii, co skutkowało sporządzeniem projektu wystąpienia pokontrolnego z oceną negatywną prawidłowości wykorzystania dotacji w zakresie rzeczowym.

Zgodnie z art. 40 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2011 r. Nr 185, poz.1092) Gmina Bogatynia pismem z dnia 23 listopada 2016 r. wniosła zastrzeżenia do projektu wystąpienia pokontrolnego, składając wyjaśnienia na okoliczność zaistniałych rozbieżności pomiędzy danymi zawartymi w *Zestawieniu rzeczowo-finansowym prac do wykonania* dołączonym do Wniosku o dotację a informacjami zawartymi w geodezyjnej inwentaryzacji powykonawczej inwestycji.

W odpowiedzi na wniesione zastrzeżenia do projektu wystąpienia pokontrolnego, zespół kontrolny potwierdził wystąpienie błędów rachunkowych popełnionych przez Gminę Bogatynia w *Zestawieniu rzeczowo-finansowym prac do wykonania w 2015 r.*, dotyczących długości kolektorów oraz powierzchni wykonanych dróg, które następnie zostały wpisane do Protokołu końcowego odbioru robót, wskazując jednocześnie na istniejące w dalszym ciągu - pomimo uwzględnienia błędów rachunkowych - rozbieżności pomiędzy ww. dokumentami. W związku z powyższym, w dalszej treści ww. pisma zespół kontrolny wezwał Gminę do przeprowadzenia analizy załączonych zestawień porównawczych oraz do kolejnych wyjaśnień wykazanych niezgodności, a także przedstawienie stosownej dokumentacji, jak np. wpisów zmian do projektu, akceptacji zmian przez inspektora nadzoru, kopii korespondencji w przedmiotowej sprawie z projektantem itp., która potwierdzałaby zgodność zastosowanych materiałów i robót z wymaganymi w dokumentacji projektowej i *Specyfikacji Technicznej Wykonania i Odbioru Robót (ST)* oraz możliwość zastosowania rur o innych aniżeli planowane parametrach/przekrojach.

W piśmie znak IZF.042.6.5.18.2017 z dnia 03.02.2017 r. Gmina Bogatynia przekazała wyjaśnienia złożone przez firmę Projektowo Budowlaną SISKKON – sprawującą nadzór inwestorski nad przedmiotową inwestycją – w których, w kwestii zastosowania rur o innych aniżeli planowane przekrojach, tj. $\varnothing$ 600 zamiast $\varnothing$ 630, poinformowano, iż przedmiotowa rozbieżność wynika z nieznacznego uproszczenia geodety. W temacie różnic dotyczących długości wbudowanych rur sieciowych oraz przykanalików wyjaśniono, iż podczas prowadzonych prac okazało się, iż nie ma konieczności zastosowania wskazanych w projekcie ilości rur DN 200, natomiast znacznie większą długość rur DN 160 zastosowano ze względu na warunki terenowe, konieczność podpięcia się do nieprawidłowo zinwentaryzowanych przykanalików oraz podpinania budynków do sieci. Dodatkowo ww. firma SISKKON przekazała oświadczenia inspektorów nadzoru: p. (...) w specjalności instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych, p. (...) w specjalności konstrukcyjno-budowlanej oraz p. (...) w specjalności drogowej – kierownika budowy.

W odpowiedzi na przywołane powyżej pismo Gminy Bogatynia, w którym brak było odniesienia do poruszonej kwestii dokumentacji jaka powinna być sporządzona w przypadku dokonanych zmian w projekcie budowlanym, zespół kontrolny wezwał ponownie do złożenia wyjaśnień i przedłożenia stosownej dokumentacji (pismo znak

BZ-LUSKŻ.6355.4.2016.BF dnia 7.02.2017 r.), sygnalizując jednocześnie, iż odstępnie od projektu – istotne, czy nieistotne - zgodnie z Prawem budowlanym, winno być zakwalifikowane i zatwierdzone przez projektanta, a odpowiednie informacje zamieszczone w projekcie budowlanym. Równocześnie kontrolujący podkreślili, iż zmiana istotna, nieprzewidziana w ogłoszeniu o zamówieniu lub specyfikacji istotnych warunków zamówienia skutkuje naruszeniem art. 144 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 907 ze zm.), zgodnie z którym zakazuje się istotnych zmian postanowień zawartej umowy w stosunku do treści oferty, na podstawie której dokonano wyboru wykonawcy.

Pismem znak IZF.042.6.7.2017 z dnia 21.02.2017 r. Gmina Bogatynia przekazała kolejne wyjaśnienia, w tym korespondencję z projektantem inwestycji, firmą „EKO-KARAT”. Przywołana firma projektowa w piśmie z dnia 08.12.2015 r. informuje, że na podstawie posiadanej dokumentacji potwierdza zgodność proponowanych do wbudowania rur kanalizacyjnych PRAGMA +ID SN 10 z wymogami SIWZ i dokumentacji projektowej w zakresie parametrów wytrzymałościowych, jednakże nie może stwierdzić jednoznacznie, iż przedmiotowe rury spełniają wszystkie wymogi określone w specyfikacji technicznej. Jednocześnie projektant wskazuje na fakt, iż potwierdzenie czy dane materiały budowlane mogą być zastosowane jako równoważne, nie gorsze niż określone w SIWZ – zgodnie z ustawą PZP, należy do obowiązków inspektora nadzoru określonej specjalności. Zgodnie z ustawą Prawo budowlane, wzmiankowane zatwierdzenie przez inspektora nadzoru w specjalności instalacji i urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych, zostało przez Gminę Bogatynia przedstawione. Dodatkowo, w piśmie z dnia 20.10.2015 r. firma projektowa „EKO-KARAT wyraziła akceptację wniosku Gminy Bogatynia o rezygnację z budowy ścieku przykrawężnikowego z kostki brukowej na całej długości dróg realizowanej inwestycji i wykonania w zamian nawierzchni asfaltowej.

Biorąc pod uwagę wszystkie powyżej opisane zmiany dokonane w projekcie budowlanym, w szczególności te, które dotyczyły części dotowanej z budżetu państwa, zakwalifikowane przez inspektora nadzoru jako nieistotne, zespół kontrolny wystosował do Gminy kolejne pismo (znak BZ -LUSKŻ.431.1.2017.BF z dnia 07.03.2017 r.) z prośbą o dostanie kosztorysu powykonawczego, zgłoszenia zakończenia robót wraz z zaświadczeniem o braku sprzeciwu i uwag organu, któremu zgłoszono inwestycję oraz o wskazanie czynników cenotwórczych, które spowodowały znaczące zwiększenie wysokości wynagrodzenia

wykonawcy, tj. z 5 440 307,95 zł brutto przewidzianego w umowie, na 6 670 307,95 zł brutto, zgodnie z zapłaconymi fakturami (FA/251/2015 i FA/273/2015).

W odpowiedzi Gmina Bogatynia przekazała wyjaśnienia sporządzone przez firmę sprawującą nadzór inwestorski nad całą inwestycją, tj. firmę SISKKON, reprezentowaną przez Panią (...), która wskazuje główne przesłanki stanowiące podstawę zwiększenia nakładów finansowych na zrealizowaną inwestycję. W zakresie sieci wodociągowej oraz kanalizacji ogólnospławnej czynnikiem generującym zwiększenie kosztów była korekta tras obu sieci związana z trudnymi warunkami terenowymi, a co za tym idzie, zwiększenie prac ziemnych. W przypadku nawierzchni drogowej, zmiana układu nawierzchni i chodników w zakresie powiększenia łuków drogowych ulicy Poniatowskiego oraz zwiększenie ilości wpustów ulicznych. Zwiększenie powierzchni jezdni spowodowało zwiększenie robót ziemnych oraz wywozu i utylizacji urobku. W załączeniu przedstawiono tabelaryczne zestawienie pozycji kosztorysowych, które uległy zmianie. Przekazano również Kosztorys powykonawczy całej inwestycji.

Po dokonaniu analizy dotychczas zgromadzonego materiału dokumentacyjnego zespół kontrolny stwierdził co następuje:

I. Uchybienia:

1. W realizowanej inwestycji dokonano szeregu zmian w stosunku do dokumentacji projektowej, wynikających z nienależycie przygotowanego procesu inwestycji, tj.:

- ❖ nie wykonano cieków przykrawężnikowych z kostki brukowej na całej długości dróg realizowanej inwestycji – jak przewidziano w *Zestawieniu rzeczowo-finansowym prac do wykonania w 2015 r.*, będącym załącznikiem do Wniosku o dotację; w zamian wykonano nawierzchnię asfaltową na całej szerokości jezdni,
- ❖ wykonano szereg prac ziemnych nieprzewidzianych w dokumentacji technicznej wykonania i odbioru robót,
- ❖ wbudowano inne ilości armatury kanalizacyjnej i wodociągowej,
- ❖ nie przedstawiono – pomimo wezwań Kontrolującego – dokumentacji, która powinna być sporządzona w przypadku zastosowania rur o innych aniżeli planowane w *Specyfikacji Technicznej Wykonania i Odbioru Robót (ST)* parametrach/przekrojach oraz wykonania innych długości przykanalików i kolektorów, jak np. projektu

zastępczego, wpisów inspektora nadzoru do Dziennika Budowy, informacji projektanta zamieszczonych w projekcie budowlanym w postaci rysunku i opisu (uchybień formalne, nie wpływające na ocenę),

- ◆ poniesiono koszt utylizacji odpadów oraz ich transportu do przetworzenia (ponad te wielkości, które zostały ujęte w przedmiarach robót) – wg umowy z wykonawcą, §3 pkt 1.5 zapewnienie na własny koszt zagospodarowania, utylizacji odpadów oraz ich transport.

2. Dokumentacja aplikacyjna przygotowana z nienależytą starannością, tj.:

- ◆ *Wniosek o dotację* - korygowany kilkakrotnie z uwagi na błędy,
- ◆ *Zestawienie rzeczowo-finansowe prac do wykonania w 2015 r.* - stwierdzono błędy rachunkowe,
- ◆ Protokół rzeczowo-finansowy końcowego odbioru zadania z dnia 29.12.2015 r. – korygowany z uwagi na błędy,
- ◆ Rozliczenie końcowe – korygowane z uwagi na błędy,
- ◆ Faktura vat nr FA/251/2015 – korygowany obligatoryjny opis faktury.

II. Potwierdzenie osiągnięcia zakładanego celu

1. Gmina Bogatynia odbudowała sieć kanalizacji ogólnospławnej wraz z przykanalikami w ulicach Poniatowskiego i Górniczej w Porajowie oraz nawierzchnię i chodniki tych ulic.
2. Zadanie wykonano:
  - zgodnie ustawą z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 907 z późn. zm.) – procedurę wyłonienia wykonawcy zadania oceniono pozytywnie,
  - zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885, z późn. zm.),
  - zgodnie z umową dotacji nr 210/2015 z dnia 18 grudnia 2015 r.
3. Zadanie - w świetle przedstawionych dokumentów - wykonano w terminie w zakresie rzeczowym i finansowym, zgodnie z Protokołami końcowymi odbioru robót z dnia 29.12.2015 r.

4. Zmiany dokonywane podczas realizacji inwestycji zostały zakwalifikowane jako nieistotne z punktu widzenia Prawa budowlanego i zatwierdzone przez inspektora sprawującego nadzór inwestorski nad realizowaną inwestycją (firmę SISKON).

Zakres zadania ujęty we Wniosku oraz Umowie o dotację został zrealizowany.

Prawidłowość wykorzystania dotacji w zakresie rzeczowym oceniono **pozytywnie z uchybieniami**.

[Dowód: akta kontroli str. 249-330; 973-1207]

Prawidłowość wyboru wykonawców w aspekcie przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych.

Materię objętą kontrolą regulują przepisy ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 907 ze zm.), zwanej dalej ustawą PZP, oraz akty wykonawcze do ustawy i okołoustawowe.

W toku kontroli sprawdzono dokumentację dotyczącą postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w ramach zadania dofinansowanego ze środków udzielonych z rezerwy celowej budżetu państwa na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych pn.:

„Odbudowa sieci kanalizacji ogólnospławnej ul. Poniatowskiego etap I - sieć kanalizacji sanitarnej o długości 930 m etap II odbudowa nawierzchni ul. Poniatowskiego (kilometraż 0+000-0+475/0+493-0+820) [intensywne opady deszczu i powódź czerwiec 2013 r.]; Odbudowa ul. Górniczej w Porajowie - etap I sieci kanalizacji ogólnospławnej ul. Górnicza długość 470,10 m etap II nawierzchnia (kilometraż 0+000-0+380, 0+000-0+055) [intensywne opady deszczu i powódź czerwiec 2013 r.]”.

Kontrolę przeprowadzono na następujących dokumentach:

- protokół postępowania o udzielenie zamówienia publicznego – oznaczenie sprawy: IZP.271.7.2015.TM,
- ogłoszenie o udzieleniu zamówienia nr 187330-2015 z dnia 23.07.2015 r.

- umowa z wykonawcą NR 450.CRU.2015 z dnia 23.07.2015 r. z ELTOR Sp. z o.o. ul. Torowa 19, 59-800 Lubań,
- oświadczenie kierownika Zamawiającego z dnia 20.07.2016 r. oraz członków komisji przetargowej z dnia 03.07.2015 r., 06.07.2016 r. i 14.07.2016 r. o niepodleganiu wyłączeniu z postępowania,
- zawiadomienie o wyborze najkorzystniejszej oferty z dnia 17.07.2015 r.,
- uzupełnienie dokumentów potwierdzających spełnienie warunków udziału w postępowaniu przesłane przez firmę ELTOR Sp. z o.o. ul. Torowa 19, 59-800 Lubań, opatrzone datą wpływu 16.07.2015 r. przesłane faxem oraz pocztą 20.07.2015 r.,
- wezwanie do uzupełnienia dokumentów na potwierdzenie spełniania warunków udziału w postępowaniu z dnia 14.07.2015 r., wysłane faxem 15.07.2015 r. skierowane do firmy ELTOR Sp. z o.o. ul. Torowa 19, 59-800 Lubań,
- wyjaśnienia firmy INSBUD” Sp. z o.o. ul. Podwałe 12a, 59-900 Zgorzelec oraz firmy ELTOR Sp. z o.o. ul. Torowa 19, 59-800 Lubań dotyczące złożonych kosztorysów ofertowych pod kątem rażąco niskiej ceny, opatrzone datą wpływu odpowiednio 16.07.2015 r. i 17.07.2015 r.,
- wezwanie do złożenia wyjaśnień i wykazania, że zaoferowane ceny kosztorysowe zadania nie zawierają rażąco niskiej ceny skierowane do firmy „INSBUD” Sp. z o.o. ul. Podwałe 12a, 59-900 Zgorzelec z dnia 14.07.2015 r. oraz do firmy ELTOR Sp. z o.o. ul. Torowa 19, 59-800 Lubań z dnia 17.07.2015 r., wysłane faxem,
- wyjaśnienia firmy GEO Sp. z o.o. ul. Żłota Góra 19a, 37-550 Radymno z dnia 15.07.2015 r. w zakresie wykazu robót (zał. Nr 5),
- wezwanie do złożenia wyjaśnień skierowane do firmy GEO Sp. z o.o. ul. Żłota Góra 19a, 37-550 Radymno z dnia 14.07.2015 r. w sprawie wartości wykazanych robót (zał. Nr 5),
- zawiadomienia o poprawianiu oczywistych omyłek rachunkowych, z uwzględnieniem konsekwencji rachunkowych dokonanych poprawek wysłane faxem dnia 17.07.2015 r. do firm:
  - Konsorcjum firm: Lider: PBGIE EGBUD” Sp. z o.o. z Bogatyni, Partner: „HYDRO-INSTAL”,
  - WUPRINŻ S.A. z Poznania,
  - ELTOR Sp. z o.o. z Lubania,
- zawiadomienie z dnia 10.07.2015 r. o poprawieniu innych omyłek polegających na niezgodności oferty ze specyfikacją istotnych warunków zamówienia,

- niepowodujących istotnych zmian w treści oferty oraz o poprawianiu oczywistych omyłek rachunkowych, z uwzględnieniem konsekwencji rachunkowych dokonanych poprawek skierowane do firmy „INSBUD” Sp. z o.o. ze Zgorzelca (odebrane osobiście przez wykonawcę),
- pisma z dnia 15.07.2015 r. wyrażające zgodę na poprawienie innych omyłek polegających na niezgodności oferty ze specyfikacją istotnych warunków zamówienia, niepowodujących istotnych zmian w treści oferty przesłane faxem od firm:
    - GEO Sp. z o.o. z Radymna,
    - WUPRINŻ S.A. z Poznania,
    - Lider- „PRO-TRA BUILDING” Sp. z o.o., Wrocław, Partner: Wysoczański Jan Firma – Wysoczański, Jelenia Góra,
    - Konsorcjum firm: Lider: PBGIE EGBUD” Sp. z o.o. z Bogatyni, Partner: „HYDRO-INSTAL”,
  - zawiadomienia z dnia 14.07.2015 r. o poprawieniu innych omyłek polegających na niezgodności oferty ze specyfikacją istotnych warunków zamówienia, niepowodujących istotnych zmian w treści oferty skierowane do firm:
    - GEO Sp. z o.o. z Radymna,
    - WUPRINŻ S.A. z Poznania,
    - Lider- „PRO-TRA BUILDING” Sp. z o.o., Wrocław, Partner: Wysoczański Jan Firma – Wysoczański, Jelenia Góra,
    - Konsorcjum firm: Lider: PBGIE EGBUD” Sp. z o.o. z Bogatyni, Partner: „HYDRO-INSTAL”,
  - pismo z dnia 08.07.2015 r. Konsorcjum firm: Lider: PBGIE EGBUD” Sp. z o.o. z Bogatyni, Partner: „HYDRO-INSTAL” w sprawie wglądu w oferty innych wykonawców oraz pismo Zamawiającego z dnia 16.07.2015 r. informujące o miejscu i czasie udostępnienia ofert do wglądu,
  - oferta najkorzystniejsza firmy ELTOR Sp. z o.o. ul. Torowa 19, 59-800 Lubań,
  - odpowiedzi Zamawiającego na pytania oraz modyfikacja treści SIWZ,
  - pytania wykonawców do treści SIWZ wystosowane przez firmy:
    - WUPRINŻ S.A. z Poznania (pisma z dn. 23.06.2015r., 24.07.2015r. i 30.06.2015r.),
    - GEO Sp. z o.o. z Radymna (pismo z dn. 25.06.2015 r.),
    - STEINZEUG KERAMO z Piekar Śląskich (pismo z dn. 19.06.2015 r.),
  - Specyfikacja Istotnych Warunków Zamówienia (SIWZ),

- ogłoszenie o zamówieniu nr 89537-2015 z dnia 18.06.2015 r. (wydruk z BZP, wydruk ze strony internetowej Zamawiającego),
- wniosek o wszczęcie postępowania z dnia 15.06.2015 r.,
- Zarządzenie Nr 62.2015 Burmistrza Miasta i Gminy Bogatynia z dn. 17.06.2015 r. w sprawie powołania składu osobowego Komisji Przetargowej do przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego prowadzonego w trybie przetargu nieograniczonego na przedmiotowe zadanie inwestycyjne,
- kosztorysy inwestorskie z maja 2015 r.,
- oferta odrzucona firmy INSBUD Sp. z o.o.

Ustalenia pokontrolne:

- 1) Wartość zamówienia została oszacowana przez Pana Janusza Michalskiego w dniu 15 czerwca 2015 r. na kwotę 6 123 020,89 PLN netto tj. 1 449 207,01 EUR netto na podstawie kosztorysów inwestorskich z maja 2015 r. opracowanych przez Przedsiębiorstwo-Handlowo-Usługowe „EKO KARAT” s.c. z siedzibą w Jeleniej Górze ul. Wolności 8 – stwierdzono pomyłkę pisarską w kwocie wyrażonej w walucie euro. Wartość powinna wynosić 1 449 270,01 EUR – bez wpływu na wynik i ocenę postępowania.
- 2) Postępowanie przeprowadzono w trybie przetargu nieograniczonego (art. 39 ustawy PZP).
- 3) Specyfikacja Istotnych Warunków Zamówienia (SIWZ) została zamieszczona na stronie internetowej Zamawiającego www.bogatynia.pl, co kontrolujący stwierdzili na podstawie wydruku ze strony internetowej. SIWZ spełnia warunki zawarte w art. 36 ustawy PZP i zawiera wszystkie niezbędne elementy. Wyznaczony w SIWZ termin składania ofert na 03.07.2015 r. do godz. 10.30, uwzględniał czas niezbędny do przygotowania i złożenia ofert i zgodnie z art. 43 ust. 1 ustawy PZP, był nie krótszy niż 14 dni od dnia zamieszczenia ogłoszenia o zamówieniu w Biuletynie Zamówień Publicznych.
Przedmiot zamówienia został opisany prawidłowo.

Warunki udziału w postępowaniu oraz opis sposobu dokonywania oceny spełnienia tych warunków Zamawiający określił prawidłowo - część I pkt 9 SIWZ *Warunki udziału w postępowaniu oraz opis sposobu dokonywania oceny spełniania tych warunków*.

Zamawiający - zgodnie z *Rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2013 r. w sprawie rodzajów dokumentów, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy oraz form, w jakich te dokumenty mogą być składane* - żądał prawidłowych dokumentów od podmiotów polskich i zagranicznych.

Zamawiający określił cenę - 97 % i okres gwarancji - 3 % jako kryteria oceny ofert.

Pytania do treści SIWZ wystosowali wykonawcy:

1. WUPRINŻ S.A. Poznań
2. GEO sp. z o.o.
3. STEINZEUG KERAMO Piekary Śl.
4. Skanska S.A. oddz. Wrocław

Odpowiedzi na pytania oraz zmodyfikowaną SIWZ zamieszczono na stronie internetowej Zamawiającego www.bogatynia.pl

- 4) Powołano pięcioosobową komisję przetargową na podstawie Zarządzenia Burmistrza MiG Bogatynia Nr 62.2015 z dnia 17.06.2015 r. w sprawie powołania składu osobowego Komisji Przetargowej do przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego prowadzonego w trybie przetargu nieograniczonego na przedmiotowe zadanie inwestycyjne. Zostały złożone Oświadczenia o niepodleganiu wyłączeniu z postępowania: kierownika Zamawiającego z dnia 20.07.2016 r. oraz członków komisji przetargowej z dnia 03.07.2015 r., 06.07.2016 r. i 14.07.2016 r.
- 5) Ogłoszenie o zamówieniu (nr 89537 - 2015) zamieszczono w dniu 18 czerwca 2015 r. (od 18.06.2016 r. do 03.07.2016 r.) w Biuletynie Zamówień Publicznych, na stronie internetowej www.bogatynia.pl oraz na tablicy ogłoszeń Zamawiającego w UMiG ul. Daszyńskiego 1.
- 6) W terminie składania ofert, tj. do dnia 03.07.2015 r. do godz. 10.30 wpłynęło 8 ofert. Kontrolujący potwierdził zgodność oferty wybranej tj. oferty nr 8 firmy ELTOR Sp. z o.o. ul. Torowa 19, 59-800 Lubań na kwotę 5 440 307,95 PLN z SIWZ oraz jej wybór jako najkorzystniejszej.

Zamawiający poprawiał w tekście ofert oczywiste omyłki pisarskie zgodnie z ustawą - powiadomił wykonawców faxem. W dokumentacji zawarto wyrażenia zgody wykonawców na poprawienie w tekście ofert oczywistych omyłek pisarskich.

Na podstawie art. 90 ust. 1 ustawy PZP Zamawiający wezwał firmę INSBUD Sp. z o.o do wykazania, że oferta nie zawiera rażąco niskiej ceny (wezwanie pismem z dnia 14.07.2015 r.). W dokumentacji znajduje się odpowiedź firmy - pismo z dnia 16.07.2015 r. potwierdzające zaniżoną wycenę w stosunku do przedmiotu zamówienia. W związku z powyższym, oferta nr 4 firmy INSBUD Sp. z o. o, na podstawie art. 89 ust. 1 pkt 4 w związku z art. 90 ust. 3 ustawy PZP została odrzucona.

Wyjaśnienia firmy ELTOR Sp. z o.o w kwestii rażąco niskiej ceny zostały przyjęte przez Zamawiającego.

- 7) O dokonaniu wyboru najkorzystniejszej oferty poinformowano uczestników postępowania pismem z dnia 17.07.2015 r. (w dokumentacji znajdują się potwierdzenia wysłania pisma e-mailem).

Informacja o wyborze najkorzystniejszej oferty została zamieszczona na stronie internetowej Zamawiającego (potwierdzeniem jest wydruk ze strony internetowej).

- 8) Umowę NR 450.CRU.2015 zawarto z Wykonawcą w dniu 23.07.2015 r. Wynagrodzenie kosztorysowe, określone na podstawie oferty wykonawcy w wysokości 5 440 307,95 złotych brutto. Termin zakończenia realizacji zadania zgodnie z umową określono na 30 listopada 2015 r. Dwukrotnie aneksowano umowę przedłużając termin zakończenia realizacji zadania: Aneks nr 1 z dn. 10.09.2015 r. prolongujący termin zakończenia zadania na dzień 20.12.2015 r. i Aneks nr 2 z dn. 11.12.2015 r. prolongujący termin zakończenia zadania na dzień 29.12.2015 r.

Umowa z Wykonawcą jest zgodna ze wzorem umowy zawartym w SIWZ oraz złożoną ofertą.

- 9) Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia nr 187330-2015 zostało zamieszczone w Biuletynie zamówień publicznych na portalu Urzędu Zamówień Publicznych w dniu podpisania umowy, tj. 23.07.2015 r.

10) Istotne zmiany do treści umowy (Aneks nr 1 i 2) wprowadzono zgodnie z zapisami art. 144 ustawy PZP.

Postępowanie w sprawie udzielenia zamówienia publicznego oceniono **pozytywnie**.

[Dowód: akta kontroli str. 331-921]

Z uwagi na stwierdzone liczne uchybienia zaleca się:

1. przygotowywanie dokumentacji aplikacyjnej, tj. Wniosku o dotację wraz z załącznikami z należytą starannością – ze szczególnym uwzględnieniem opisu prac przewidzianych do wykonania, uzasadnienia wyboru technologii (pkt 2 Wniosku o dotację) oraz *Zestawienia rzeczowo-finansowego prac do wykonania*.
2. przygotowywanie procesu inwestycji z należytą starannością, tak aby móc realizować cel w sposób efektywny, racjonalny i terminowy, zgodnie z przepisem art. 44 ust. 3 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1870, z późn. zm.), aby nie było konieczności wprowadzania zmian w trakcie realizacji zadania w stosunku do zakresu robót zaplanowanego w *Zestawieniu rzeczowo-finansowym prac do wykonania*.

Proszę o złożenie informacji o działaniach podjętych w celu realizacji powyższych zaleceń w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Na tym wystąpieniu pokontrolne sporządzone w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach zakończono.

Jeden egzemplarz przekazano kierownikowi jednostki kontrolowanej.

Zgodnie z art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Edyta Sapala

DYREKTOR WYDZIAŁU

.....
Finansów i Budżetu
Podpis kierownika jednostki kontrolującej
(wojewody lub upoważnionej osoby)